

1 of 1 DOCUMENT

29 maart 2012 donderdag

De nieuwe student is een alleskunner

BYLINE: **Barbara Oomen**; Prof. dr. **Barbara Oomen** is verbonden aan het University College Roosevelt Academy van de Universiteit Utrecht.

SECTION: Opinie

LENGTH: 923 woorden

SAMENVATTING

Is het slecht dat talenstudies opgaan in brede bachelors, waarin studenten meer leren dan alleen de taal? Nee! Zie de succesvolle university colleges.

VOLLEDIGE TEKST:

Hoogleraar rechten

Een blijmoedige ontdekkingsfase, een opgerekte middelbare schooltijd met een snuffje Duits en een wolkje Russisch, waaruit weinig echte kennis kan komen - zo kenschetste vertaler Martin de Haan de brede bachelor zoals deze in de afgelopen jaren door veel universiteiten is opgezet (Opinie, 21 maart). Dit is flauw. Als er één plek is waar het goed gaat in het hoger onderwijs, waar academische vorming en gedegen kennis centraal staan, waar studenten de sterren van de hemel studeren en docenten fluitend naar hun werk gaan, is dat in die brede bachelor.

Neem mijn eigen ervaring, aan een klein Liberal Arts and Science College. Gewend aan de rechtenfaculteiten in Leiden en Amsterdam vroeg ik tijdens mijn sollicitatiegesprek waar precies in het gotische Stadhuis van Middelburg de collegezalen waren. Die waren er niet - niet nodig, met maximaal 25 studenten per klas. Ook ging ik de mist in tijdens mijn eerste college Law & cultural diversity. Terwijl ik van plan was om, zoals altijd, de eerste hoofdstukken van het boek samen te vatten, bleek dat de meeste studenten dit in de vakantie al hadden gelezen. Ik moest iets anders verzinnen om de dertig sessies van twee uur te vullen. Uiteindelijk schreven wij, drie boeken later, maar samen een eigen boek.

In zo'n setting is onderwijs geen kwestie van snuffjes dit en wolkjes dat, maar van zwoegen en zweten, dikke tekstboeken, all-nighters en een eindeloze reeks essays, tentamens, presentaties en groepsprojecten. Een student die - van de 24 vakken in de bachelor - vier vakken Frans, Engels, Duits of Spaans deed, doet veel meer op dan een snuffje kennis van die vakken, zeker in combinatie met linguïstiek of een uitwisseling met de betrokken landen. Zo verwerven studenten gedegen kennis van vakgebieden van medicijnen tot filosofie, samen met docenten. Dit is niet zonder betekenis. Te mogen lesgeven aan studenten die je ook echt kent en die ziet groeien, maakt van ons docenten volwaardiger academici. De kans dat een van jouw studenten de Nobelprijs wint, is velen malen groter dan dat jij dit doet, zoals de man achter de brede bachelor graag zegt.

Wel is het waar dat die brede, blijmoedige bachelor zijn studenten niet alleen veel kennis biedt, maar ook de gelegenheid om te ontdekken. Wie ooit met een achttienjarige open dagen en studiebeurzen heeft afgesjokt, weet hoe ontzettend veel er mogelijk is en hoe moeilijk het dan is om te kiezen - zeker voor wie enthousiast is en graag leert. In de drie jaar van de bachelor heb ik vaak genoeg studenten radicaal van belangstelling zien veranderen, om tenslotte vol overtuiging een master te kiezen. Het meisje met belangstelling voor literatuur dat werd gegrepen door de wiskunde en nu op dat gebied een PhD doet in Oxford. De jurist in spé die

De nieuwe student is een alleskunner NRC.NEXT 29 maart 2012 donderdag

in opleiding is tot arts. De jongen die na drie jaar orgelspelen, filosoferen, natuurkunde en biologie weloverwogen een master in public health gaat doen.

In de discussies over de university colleges is er veel aandacht voor het hoge rendement - 93 procent studeert binnen drie jaar af - maar weinig voor deze kant van de zaak: het weloverwogen helpen kiezen. Van onze studenten gaat 70 procent naar masterprogramma's aan een van de beste honderd universiteiten ter wereld, van wie 40 procent met een beurs. Tweederde doet het daar beter dan de rest van de klas. Dit komt, naar mijn overtuiging, omdat de keuze echt gericht is.

Kun je je met zo'n volwaardige academische basis nog in twee jaar een vak eigen maken? Dit lukt met de medicijnen, de psychologie en veel andere vakken. In Angelsaksische landen is een brede college-opleiding, gevolgd door een vakspecifieke master, al jarenlang de norm. In mijn eigen vakgebied vragen de advocatuur en rechterlijke macht wanhopig om brede juristen met gedegen vakkennis. In de bachelor leren zij, behalve over het recht, over psychologie, retorica en Frans. Ze kunnen een statistiek lezen en een gedicht voordragen, maar vooral goed nadenken en zich goed beargumenteerd een eigen mening vormen. De master is er dan voor de gedegen vakkennis. Voor studenten als deze, die hard hebben leren werken en met overtuiging kiezen, is twee jaar echt genoeg.

De voorzitter van universiteitenvereniging VSNU kenmerkte de university colleges als de enige echte vernieuwing die de afgelopen decennia plaatsvond in het hoger onderwijs. Tussen al het gesomber over fusies, onderwijsbobo's, een monomane obsessie met wetenschap en het wegzakken van Nederland als kennisland ligt hier nou eens iets wat wél goed is gegaan. Daar in blijmoedige termen over spreken mag zeker, maar het bagatelliseren niet.

In Angelsaksische landen is een brede college-opleiding al jarenlang de norm
grondige bezuinigingen

De reacties varieerden van 'een ongelooflijke verschraling' tot 'rampzalig', toen deze maand bekend werd dat universiteiten grondig bezuinigen op alfastudies. De komende twee jaar verdwijnen er bij de Nederlandse faculteiten Letteren en Geestwetenschappen ongeveer dertig bacheloropleidingen. Studies als Duits, Portugees en kunstgeschiedenis worden opgeheven, of gaan op in brede bachelors als 'Europese talen en culturen' en 'Media, kunst, design en architectuur'.

Vertaler Martin de Haan schreef vorige week op de deze pagina's: „ De student weet na zijn studie misschien wat hij leuk vindt, maar voor de arbeidsmarkt is zijn specialisme niet interessant."

GRAPHIC: Illustratie Milo

LANGUAGE: DUTCH; NEDERLANDS

PUBLICATION-TYPE: Krant

JOURNAL-CODE: nrc.next

SUBJECT: Colleges & Universities (92%); Education & Training (85%)

LOAD-DATE: March 29, 2012